

ФОАІЕ

пептръ

МИШЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 9.

Luni 2. Martie.

1842.

РОМЪНИИ ШИ МАГІАРИСМЪЛ.

Атѣта сокотирѣмъ къ есте къ сѣат ка съ ащептѣмъ: септенѣа че ера съ о dea Аристокраѣа зпгѣреаскъ а Цѣрїи дп адѣ-парае са цепералъ адекъ дп Dietъ, знде Ромѣниї п'аѣ нїчї зп репрезентаптъ, къчї ачел Епископ че се афлѣ аколо, пѣ э три-тис де кътрѣ паѣе, чї есте кїемат де кътрѣ Монархѣл, сѣптъ тїтлѣ де regalїст шї пропрїетарїѣ де пѣтѣптъ. Аша дар Dieta Трансїлванїеї дп 31. Ianuarie ал апѣлѣї кзргѣторїѣ словозї септенѣа де нїмїчїреа наѣїоналїтѣдїї ромѣнещї, каре де врео треї веакзрї дпкоаче дп ачеастѣ патрїе тот пѣ ера рекѣпоскътѣ де леѣе, тѣкаркъ де facto еа тот вїедзїа шї маї вїедзїеше апѣратѣ шї спрїжопїтѣ де палладїѣл сѣѣ, пе каре акѣта пѣ'л пѣтїм шї нїчї пѣтем шї дпнаїте, оаре прїп декѣрсѣл ачестѣї трактат дп vom пѣтї саѣ пѣ.

„Че? с'аѣ хотѣрѣт нїмїчїреа наѣїоналїтѣдїї ромѣнещї? Аста есте о idee грешїтѣ дела тїне,“ аѣд стрїгѣнд пе тѣлѣдї, „хотѣрѣреа аѣптеазѣ пѣмаї, а да Ромѣнїеї прїлеж ка къ атѣт маї шїфор съ дпведе зпгѣреше шї апої къ ажѣторїѣл ачестеї лїтѣї съ поатѣ дпнаїта 1) дп кѣлтѣрѣ; 2) ла дерегѣторїїле пѣвлїче шї а 3)

съ се факъ патриодїї къ атѣта маї взиї, къчї адекъ Ромѣниї пѣпѣ акѣта пѣ ера патриодїї.“

Аш дорї дїп сѣфлет, ка дп кѣтева чеасрї, де каре ам требзїпѣ спре а черчета маї де апроапе пѣтѣрателе дїп сѣс пропозиѣїї, сѣ рѣтѣїѣ словод фѣрѣ нїчї о змѣрѣ де їтерес партїкѣлар, шї нїчї ро-вїт де врео прежѣдекатѣ їndїvїдѣалъ — sine ira et studio. Мѣ воїѣ пѣзї, ка съ пѣ їсвек нїчї дп ачеаста нїчї дп чеаа стѣпкъ дїп амѣдоаѣ — шї ам пѣдежде, кѣткъ паза пѣтї ва венї къ аневоїе.

Дакъ ачеї вѣрѣваѣї, карїї се афлѣ дп пѣререа, кѣткъ наѣїоналїтатеа ромѣнеаскъ пѣ есте амерїпѣдатѣ къ нїмїчїре, пѣ тѣ лѣа къ ворѣа лор пе дїп наїте, еѣ тѣ гѣтїсем а дптрева deadрепѣл: 1) Оаре дп веакѣл ал поаѣспречелеа шї дп стареа полїтїкѣ а Езропеї — а Езропеї зїк — де астѣзї о паѣе кѣт есте чеа ромѣнеаскъ, се поате стѣпѣе шї префаче дп нїмїк шї 2) дакъ ачеаста с'ар пѣтеа оарекѣнд, нїмїчїреа ромѣнїлор фолосїреар кѣїва? Аша, астѣелїѣ де дптревѣрї ерат еѣ съ пѣїѣ, еѣ каре сѣптъ копвїнс шї пѣтрѣпс, кѣткъ дп мїптеа шї дп воїеа маї а тѣтѣлор коппатрїодїїлор поѣдрїї де алтѣ паѣе есте хотѣрѣтѣ пе дїптрегѣл нї-

мічиреа політїчеаскъ а ромѣніеї, — am zic політїчеаскъ, съ фїѣ дрепт ѣцелес, n'am zic individѣалъ.

Ѧнтр'ачеа пропозиціе чер демонстраціе, чер аргѣменте, саѣ адекъ маї ромѣнеце ворвїнд, орї че Ѧнтрѣщї кѣ гѣра саѣ кѣ кондеїѣл, се пофтеце ка съ шї доведешї кѣ кѣвїнте съпѣтоасе; — шї апої времеа не есте скѣртъ шї Ѧнтецітоаре.

Тоцї ачеїа карїї зїк, кѣмкъ Ромѣнімеа кѣцїгѣ фоарте тѣлт, дакъ ва фї сілїтѣ а прїїмі, саѣ кїар ашї фаче еа Ѧн саш шкоале маїаре кїар шї не ла тоате сателе, саѣ се Ѧншалъ сѣрачїї де сѣнт ромѣнї, саѣ де нѣ сѣнт, сокотеск съ не трагѣ міере не ла гѣрѣ, ка съ вїгѣм де апарѣл трекѣт, кѣм шї де тоартеа вїїтоаре. Аѣ нѣ чїтїцї Вої челе маї тѣлте жѣрпале маїаре, аѣ нѣ вѣ рѣсѣнѣ Ѧн зрекї десѣтерїле челор маї тѣлте адѣнѣрї маркале, аѣ нѣ вї се спѣне не тот пашѣл Ѧн тоате ѣлїцеле четѣцїлор шї а оранелор маї ѣѣртос ѣнгрешїї, кѣмкъ Трансїлѣанїа нѣмаї атѣнчї поате фї таре, таре шї ферїчїтѣ, дакъ націоналїтатеа ромѣнеаскъ тѣрїнд, тѣлцїмеа Ромѣнїлор ва прїїмі націоналїтатеа арістократїеї домпїтоаре асѣзїї? Аѣ нѣ чїтїцї, н'ѣзїцї спїндѣсе, кѣмкъ пѣтереа овїчнїнцїеї есте таре, адекъ кѣмкъ, дакъ одатѣ тїнерїмеа ромѣнеаскъ ва Ѧн чене а Ѧн вѣцѣа прїп шкоалѣ о лїмѣѣ стрїпѣ шї ва фї стрѣнс Ѧндаторатѣ, а о ворвї не ачееаш шї Ѧн каселе пѣрїнцешїї, де шї нѣ чеї маї Ѧнпайнтацїї Ѧн врѣстѣ, чеї маї тїнерї Ѧнсѣ вор креце кѣ лїмѣа маїарѣ Ѧн гѣрѣ, кѣ Ѧнчетѣл вор зїта не чеа ромѣнеаскъ, ва Ѧншї вор цїнеа чїнсте а нѣ о цїї, кѣм се

Ѧнтѣмплѣ ачееаста шї пѣнѣ асѣзїї кѣ ачеїа, карїї маї іерї амалтїерї сѣрїрѣ дїн цѣндрѣ (зеке) Ѧн фрак саѣ рок — шї кѣм ера пѣнѣ маї дѣнѣзїї Ѧн Молдаво-Ромѣнїа кѣ ворвїреа лїмѣеї грешешїї, — шї аша тѣлт Ѧн о сѣтѣ де апї нїчї кїар Ѧн челе маї аскѣнсе котїтѣрї а тѣнцїлор Цѣрїї нѣ се ва маї ѣзїї лїмѣѣ ромѣнеаскъ? Аѣ нѣ четїрѣцї Ѧн Жѣрналѣл ѣнгрешк дела Пресѣзрг дїн апѣл трекѣт ачел плап че'л да знїї, ка адекъ, дакъ пела зпеле цїнѣтѣрї лѣкѣиторїї нѣ се пот маїарїза прїп аѣѣторїѣл шкоалелор, съ се адѣкъ баталїоане де мїлїціе, каре ворѣеск нѣмаї ѣнгрешце шї ачестеа съ се Ѧнпарцѣ прїп кѣвартїре не ла Славонї шї Ромѣнїї, ла карїї петрекѣнд дої саѣ треї апї, вор слѣзїї оарешкѣм де даскалї аї лїмѣеї маїаре, вѣнѣ оарѣ кѣм сѣнт слѣзїнїчеле де Сѣкѣї не ла оранеле съсешїї Ѧн Трансїлѣанїа? — Нѣшї спїнцїї кѣ планѣрї де ачестеа ес нѣмаї дїн зпеле капете волнаве шї ессалтате: аскѣлтацїї шї прївїцїї сїнгѣрї Ѧн тоате пѣрцїле шї вецїї кѣноашце адеѣтѣрѣл кѣвїнтелор теле. Шї апої нїчї кѣ е Ѧнтрешареа „чїне вреа а маїарїза,“ чї дакъ вреа чїнеѣа саѣ нѣ. Маї тѣлт: пѣїесе орї каре дїн четїторї кѣ мїптеа са Ѧн пелеа, Ѧн стареа шї Ѧн Ѧнпрецїѣзрѣрїле, Ѧн каре се афлѣ асѣзїї Арістократїа маїарѣ шї вазѣ, оаре Ѧн ачееаш позїціе н'ар аѣа шї ел токма ачелеа дорїнцѣ не каре ле аре зїса арістократїе. Децї дар дѣнѣ че кредем, кѣмкъ деспре фервїптеа дорїнцѣ аї ачеїї маї марї пѣрцїї дїн петешїмеа маїарѣ, де а десфаче націоналїтатеа ромѣнеаскъ ка не зп трѣп петрешнїк нѣ се Ѧндоїешце маї нїчї зпѣл дїн четїторїї пощрїї: грѣвїм а венї ла черчета-

реа дптревърлор че не пѣсеръм кої дп шине маї деасвѣра. Шї маї дптѣїѣ

Оаре дп веакъл ал поаѣспреzechелеа шї дп стареа політїкѣ а Европеї де аствїї о паціе кѣм есте чеа ромѣнеаскѣ се поате стїпце шї тогдеодатѣ префаче дп алта дѣпѣ воїеа шї плакъл кѣва?

Вїктор Хѣго зїче деспре Рѣшї, кѣмкѣ дѣпѣ че ачещїа дпкѣ тот п'аѣ історїе комплетѣ шї дѣпѣ кѣм се чере скрісѣ вїне, даторїнда чеа дїп тѣїе а Европеї ар фї, але дпвѣда історїа лор фоарте вїне, аї стѣдіа кѣ тѣлѣ скѣмпѣтате; кѣчї алфелїѣ кѣм веї шї де знде стїї іаї шї знде стїї дптїмпїї? Бѣпѣ тактїкѣ дела поѣл поет фїлософ, де шї пѣ преа оріціналѣ. Аша есте; пентрѣ-ка сѣ шїї деспре о паціе кѣ чїне аї а фаче дптрѣпса, тревзїе стїї дпведї карактерѣл, сѣї стѣдіезї тоатѣ компакція, сѣї пїпѣ тоате артерїїле морале шї інтеллектѣале, — дпкѣ шї челе фїзїче, дп токма кѣм фачем дпделендеще кѣ орі каре персоанѣ прїватѣ, не каре доар воїт а о траде дп интересѣл пострѣ дптрѣп кїп саѣ дптр'алтѣл. Ачестѣ регѣлѣ а дпделенчѣнеї аре а о пѣзї орі шї чїне, кѣрѣїа дї трече прїп кап а амалгма не ромѣпїне, ка шї зп оператор дптрѣп лабораторїѣ хїміческ. — Фрацілор, компатріодїлор, Вої тодї чеї їзвїторї де паче шї сфїошї! чїгїнд вої ачестеа, ацї шї дпчепѣт а тѣ жѣдека де зп om індіскрет, адекѣ некопт ла жѣдекатѣ, де зп om, каре ворвїнд фѣрѣ време, стрїкѣ маї тѣлѣ де кѣт фолосеще. Се поате кѣ воїѣ фї шї індіскрет; еѣ дпсѣ — поате фї іарѣш кѣ дїп а теа непорочїре — токма акѣта пѣ тѣ почїѣ вѣдї не мїне дпсѣмї де індіскрет. Шїѣ кѣ адевѣрат, кѣм-

кѣ тѣ череа маї де тѣлѣ орі есте маї бѣпѣ декѣт ворвїреа; кѣнд дпсѣ каса теа, саѣ шї пѣмаї а вечїпѣлїї меѣ саѣ шї ла ал зечелеа вечїп саѣ апрїнс шї арде шї тѣ афлѣ дп чеа маї кѣмплїтѣ прїмеждїе, атѣнчї кред кѣмї ведї да дрептѣл де а пѣ тѣчеа, чї де а стрїга шї кред іарѣш кѣ Двоастрѣ дпкѣ ацї фаче токма ка шї мїне, де кѣтва дїп о непорочїре шї маї та-ре прїмеждїа пѣ вар конлени dormїnd, дп каре време нїчї сїпѣзр Атотпѣтернїкѣл Дѣмнезеѣ пѣ в'ар маї ажѣта, дїп прїчїнѣ кѣ Zїдїторїѣл аѣ дпчетат а маї опрї кѣрсѣл патѣреї дп фаворѣл пострѣ а оаменїлор пѣкѣтошї шї тїкѣлошї. Дптр'ачеа поате фї, кѣ Двоастрѣ шїдї че шїдї шї пѣтї пѣтедї спѣне; дар токма аша шї еѣ шїѣ че шїѣ — шї поате кѣ вѣ воїѣ шї дескоперї — пѣ сїлїт, де бѣпѣ воїе. Аша дар еѣ рѣтѣїѣ статорнїк не лѣпѣт а теа пѣрере, кѣмкѣ адекѣ, тодї карїї воїеск а трѣї кѣ Ромѣнїї, саѣ карїї воїеск аї не-ромѣнїї, аѣ неапѣратѣ тревзїпѣтѣ а кѣпоаще історїа лор аша прекѣт се афлѣ дѣпшїї дп тоате ачесте провинції атѣт дїп коаче, кѣт шї дїпколо де Дѣпѣре; аша, а кѣпоаще не Ромѣнїї сѣ зїчем транспїванїї, дптокма кѣм се оглїндеазѣ карактерѣл лор дп карактерѣл ценерал а дптрещеї пації, каре — кѣ преа пѣціпѣт, саѣ дѣпѣ а тѣлтора пѣрере пѣмаї кѣ о змѣрѣ де деосївїре — стѣ дп комѣнїкаціе стрѣпсѣ, ценетїкѣ шї сѣлїтѣ, печетлїзїтѣ шї дптрїтѣ прїп пѣтереа тѣлтор сѣте де анї. Шї кѣм кѣпоск компатріодїї пощрїї, кѣм кѣпоаще Европа дптреагѣ не Ромѣнїї? Кѣ тѣлѣ маї рѣѣ де кѣт не Жїдовї, карїї дпшї аѣ не Моїсї ал лор, не каре дпсѣ лаѣ дптѣрѣдїїат шї челелалте пації. Am zїc de кѣт не Жї-

довіші ам причіпъ пентрѣ че ам адѣс токма не ачест пеам трдісіт де пілдъ — кѣцетъторіѣл дпї ва гъчі кѣцетѣл меѣ, іар еѣ сѣпнт сіліт астѣзі а'л ретъчеа. Да; пе фѣндаторіі алтор Статѣрі ші дпшпърѣдіі дї кѣпоск школьрашіі дп класеле порта ле, пе фѣндаторіі Статѣрілор ромѣнеціі авіа дї кѣпоск ачеі върбаді ерѣдіці, каріі афѣндандѣсе песте тоатъ віада лор дп во лѣтеле вібліотечелор, сѣпнт сіліці а чіті маі ші фъръ воіе ічі колеа кѣте чева ші де Ромѣні, фъръ ка еі сѣ'шіі факъ дп ачеа стѣ націе зп стѣдіѣ.

Нѣ есте локъл ачі а скріе саѣ а дп. въда історіа націеі ромѣнеціі ші нічі кѣ пеам сімдіт кіетаціі ла ачеастѣ тѣпкѣ еркѣлее. дптр'ачеаа поі дп мінѣтѣл ачеста лѣсѣнд кѣ тотѣл ла о парте — пѣмаі пе кѣтева мінѣтѣ — історіа а тоатеі ромѣнімі, авем пеацѣратъ трѣвѣндѣ а рідіка доаѣ пѣпктѣрі саѣ маі віне доаѣ катастрофе дп історіа ромѣнімеі трансілване, аде кѣ: времеа реформаціеі калвініане, пе кѣнд Ракоці ші чеілалці се дпептарѣ кѣ тѣлѣт пѣтере а деснаціоналіза пе Ромѣні, порпнд маі дпгѣѣ але лѣа конфесіа реліціеі лор, арѣпкѣндѣле зп катехіст кѣ dogme калвініане, фъръ ка сѣ поатѣ ісѣвті кѣт де пѣціп, декѣт пѣмаі ла кѣтева дп фаміліле петешенціі аі ачестеі націі, — ші іаръш времеа дела апѣл 1692 сѣпнт Мітрополітѣл Теофіл II. пѣлѣ кѣтрѣ апѣл 1768. Че маі епохѣ фѣ ші аста пентрѣ віедіі Ромѣні! — Дар; ера ачелеа доаѣ епоче преа фатале пентрѣ націа ромѣнеаскѣ дп Трансілваніа ші тотѣш — дѣпса еші дп трѣпселе лѣтѣрїтѣ ші — прекѣм еѣ кред — маі таре де кѣт дпнапте де ачеаа. Зік маі таре, пентрѣ-кѣ де с'ар фі

слѣвїт еа прїп ачелеа ловїтѣрі політїко-релїціоасе атѣт де греле, астѣ націе пѣ-пѣ астѣзі пѣ ера сѣ маі поатѣ сѣферї асѣ-прїріле времілор, чї дѣрѣпѣнареа еї спорїнд дп прогресїе трептатѣ, пѣлѣ акѣта лѣтеа ар фі възѣт'о кѣлкатѣ пе лавїца морціі ші пѣтеле еї щере дп каталогѣл націлор. дпсѣ пѣ, ачеаста пѣ с'аѣ дп-тѣмплат, чї дп протївѣ, елементеле де віа-дѣ каре о цїп ші астѣзі, тот ачелеа о пѣ-старѣ ші дп веакѣріле челе дѣшпане ші пе'мпѣкате. Шї каре сѣпнт ачестеа еле-менте че даѣ віадѣ націоналѣ ромѣнімеі маі таре декѣт тоате асѣпрїріле зпелї коп-дїче де леці, де ла каре стрѣнепоціі компїлѣторїлор ачеіі kondїче дп зїоа де астѣзі дпші дпторк фаца кѣ рѣшінаре? Ачелеа пе кѣт ле кѣпоск еѣ сѣпнт а) Нѣмеросїта-теа Ромѣнімеі дп Трансїлваніа, дпкѣт дакѣ маі віне де жѣтѣтате дп арїстокра-тіе 'шар жѣртѣі віада ка сѣ іа асѣпрѣ'шіі професїе де дѣскѣліе дп літѣва магіарѣ, тотѣш дп причїна тарелѣї пѣтѣр а Ромѣ-нілор п'ар фі дп старе а'шіі ажѣпѣе скопѣл нічі пе де парте в) Врѣста віедеі націо-нале а Ромѣнілор, ла каре ажѣисерѣ еї пѣлѣ ла апѣл 1842, пе кѣнд дешептаціі ві-піщор дп летаргѣл, дп каре — ші ачеа-ста сѣ пѣ о зїтѣт — пѣлѣ акѣта пѣ зѣчеа пѣта еї сіпгѣрі, чї спре пілдѣ ші компа-тріодїі Магіарї, — дпчепѣрѣ а'шіі венї дп сімдірі, дпчепѣрѣ а кѣпоаѣе, кѣткѣ ші еї аѣ о літѣвѣ ші дпкѣ о літѣвѣ дѣлче, пѣ-кѣтѣ ші кѣ тѣлѣт маі зшор де а се дпво-гѣці ші кѣлтіва, декѣт орї каре алта де рангѣл ші стареа еї, — о літератѣрѣ де ші прѣпкѣ, дар порпїтѣ пе кѣраре сігѣрѣ а перфекціеі; д) чел маі пѣтерпїк зїд апѣ-рѣторїѣ ал націоналітѣдіі Ромѣнілор есте

вісеріка, есте реліція лор оріенталъ, пе каре еі пѣмаі прін ажвторіѣл лімбеі лор націонале дпвадъ а о кѣноаще, дп кѣт ачела каре ар ісві дп лімбъ, п'ар пѣтеа съ пѣ ісвеаскъ ші дп реліціе; ші апоі афаръ де піце фанатічі ші пѣвѣні — чіне ва кѣтеза дп веакѣл ал поаѣспрезечелеа а ісві дптр'ачеаста? Маі есте d) ші стрѣнса комѣнікаціе націоналъ ші реліціоасъ че домнеще ші ва домні дптре Ромѣніі трансілвані ші дптре партеа націеі че тръіеше ші стѣпѣнеще дп пѣтѣнтѣл молдаво-ромѣнск, зп пѣтернік магнет, каре Ромѣнілор дпн коаче де тѣнці пѣпѣ кѣнд се вор аѣла Молдаво-Ромѣніі тѣкар пѣмаі дп рангѣл лор політическ де астѣзі, пе времі дпнапте ле кѣзшвіеіше пѣнтрѣ націоналітате; пѣнтрѣ-кѣ пѣлѣ кѣнд Ромѣніеа дпн алте провинціі ва ведеа гѣверне націонале, леціслаціе націоналъ, літературѣ націоналъ ші — кіар вісерікѣ націоналъ дп ачеле доаѣ Прінціпате, пе каре граѣл Ст. Сечені фоарте пѣмеріт ле пѣтеще „Кѣіѣ ал Ромѣніеі,“ пѣлѣ атѣнчі скіптеа, ѣа фокѣл націоналітѣціі токма аша пѣдпн поате адормі дп Ромѣніі дпн Трансілваніа, пе кѣт де пѣдпн ва адормі ачела — съ пѣ мерѣет де парте дп, Съсімеа аша тѣлт ісолатѣ де трѣпѣл чел таре ал Церманіеі.

Деспре дрептѣл історік че ар авеа ші Ромѣніі трансілвані ла о націоналітате де сіне стѣгѣтоаре, дп мінѣтѣл ачеста тѣчем кѣ тотѣл.

(Ва зрма)

ADŃNARE DE TRACTATŃRI.

Трактатѣріле че саѣ съѣвршіт ла дппѣчѣрѣ, че саѣ фѣкѣт де ла апѣл 1792 Decembrie 29.

Х а т х з т а і з п.

(Ђрмаре.)

§. Кап. 5. Ші кѣ, кѣ тоате кѣ сѣнт date фелѣрміі де палте порѣнчі, де а пѣ дпдрѣсні німе (дппотрива Nizaneli че саѣ dat) съ віе дптра чѣсте 2 Прінціпатѣрі, саѣ дѣ прін четѣдї де прѣсте Дѣнѣре, саѣ де пре хотарѣле Дѣнѣріі, ші де асѣ дѣрѣма кѣ тотѣл Кѣслалеле, че съ фѣчѣ маі пайнте дп Прінціпатѣл Валахіі, ші съ се гопѣскѣ тоці чеі вѣлѣстѣмаці, че съ вор доведі дптр'ачест Прінціпат фѣрде нічі ѣо трѣѣѣ, ші орѣндѣіалъ; дар кѣ тоате ачѣсте, пѣ есте аневое де а сѣ дптѣмпла вѣлѣстѣмаці ка ачѣстѣ, съ зпѣвѣ прін дѣрѣ, ші дѣпѣ че дптре, еі съ вор гѣлчѣві, съ омоаре зпѣл пе алтѣл, ші апоі съ чѣе пред пѣнтрѣ сѣнѣе, прін жѣдекѣдї мінчїноасе ші вѣклѣне; черѣнд прін дпшелѣтоаре арѣтѣрі лѣкрѣрі ші вані але челор торѣці, ші кѣ ачѣсте мїжлоаче съ пѣгѣѣскѣ пе сѣрачіі лѣкѣіторі; пѣнтрѣ ачѣіа де акѣт дпнапте, без ачѣі хотѣрѣці, ші пѣтѣраціі дѣпрін четѣдї пѣгѣдеторі, нічі зпѣл съ пѣ дпдрѣснѣскѣ съ трѣкѣ дп Валахіа, ші кіар ачѣі орѣндѣіціі пѣгѣдеторі, кѣнд вор врѣ съ трѣкѣ дп Валахіа, съ арате тѣшкерѣѣо кіар Домѣлѣі, саѣ ла векілѣл сѣѣ; ші кѣ ачѣст мїжлок съ поатѣ асѣ пѣгѣсторі. Ші ачѣстѣ, че пѣсте хотар вор трѣче, пѣнтрѣ пѣгѣдеторіе, съ пѣ поатѣ а зіді каса а лор, нічі съ аре, нічі съ самѣне, нічі съ чѣе вані дела врепн лѣкѣітор ка зп дар, кѣчі іаѣ

квѣдѣтатъ вѣнъ diminѣда, шѣ дѣ скѣрт, кѣ
нѣчѣ вѣ мѣжлокъ съ нѣ сѣпере не лѣкѣиторіѣ
ачестѣѣ Принципатъ. Карѣ тоатѣ ачѣстѣ, фѣ-
ind кѣ съ копрind дѣтокмаѣ дѣ палтеле хо-
тѣрѣрѣ, чѣ сазъ datъ маѣ ваинте, пентрѣ вѣ-
на орѣндѣіалъ, сѣнтъ даторѣ дѣтокмаѣ de
а зрѣта.

§. К. 6. Шѣ кѣ пентрѣ асѣменѣ min-
cinoасѣ пригонирѣ, съ нѣ фѣе словод, de а
съ тримѣте мѣтѣваширѣ дѣ Валахѣа dѣn пар-
тѣ Везирѣлор, жѣдекѣиторѣлор, шѣ завѣдѣ-
лор, спре сѣпѣрѣре фѣind сѣрачѣлор лѣ-
кѣиторѣ.

§. К. 7. Шѣ кѣ орѣ кѣте локѣрѣ, шѣ а-
верѣ мѣпѣстѣрещѣ, сазъ алѣ ор кѣрѣіа алѣ
образ, сазъ стѣпѣнѣт дѣ сѣлъ, шѣ фѣрде
дрѣптатѣ de асѣменѣ влѣстѣмадѣ, фѣкѣнѣ-
дѣсъ пентрѣ тоатѣ скѣтпѣ черчетѣре шѣ
довадѣ, съ се дѣтоаркѣ ла Стѣпѣнѣѣ
лор. —

§. К. 8. Шѣ кѣ de вѣ фѣче трѣвѣнѣцѣ
съ се дѣпрепоіаскѣ, шѣ съ се лѣкѣрѣзѣ Скѣ-
лѣлѣ чѣлѣ вѣкѣ алѣ Валахѣіѣ чѣ съ нѣтѣщѣ
Ораш, шѣ Флочѣіѣ, спре маѣ мѣлт кѣщѣнѣ,
шѣ дѣлѣспѣре а кѣратѣлѣіѣ продѣкѣтѣрѣлор
Валахѣіѣ, dѣn локъ дѣ локъ, сазъ dѣn алѣте локъ-
кѣрѣ дѣ Валахѣа; естѣ словод лѣкѣиторѣлор
Валахѣіѣ, съ дѣпрепоіаскѣ ачѣлѣ нѣтѣте Скѣлѣ
кѣ мѣжлокъ нѣ адѣкѣитор de пагѣвѣ ла пал-
та мѣ дѣпѣрѣдѣіѣ.

§. К. 9. Шѣ кѣ нѣ естѣ словод пѣгѣ-
деторѣіѣ тѣрчѣ съ аѣвѣ дѣ Принципатѣл ачѣ-
стѣ аверѣ, шѣ мошѣіѣ; нѣчѣ вѣте алѣ лор съ
лѣ паскѣ.

§. К. 10. Шѣ кѣчѣ естѣ попрѣт Вези-
рѣіѣ, сазъ Пашѣіѣ, чѣ мергъ дѣ цѣнѣтѣрѣлѣ лор,
сазъ съ дѣторѣ, de анѣ съ аватѣ dѣn дрѣтѣл
лор чѣл дрѣпт, шѣ трѣкѣнд прѣн Принципа-
тѣл Валахѣіѣ съ сѣпере не лѣкѣиторѣ, лѣжѣ-

дѣлѣ фѣрде платѣ чѣлѣ спре хрѣпѣ лор
трѣвѣнѣчоасѣ, 'сазъ каѣ de пощѣ; de ачѣіа
дѣпѣрѣдѣіа мѣ нѣчѣ дѣтрѣн кѣн нѣ прѣмѣ-
щѣ de акѣт дѣпѣаинте лѣкѣиторѣіѣ ачѣстѣіѣ
Принципатъ, съ се сѣпере шѣ съ се пѣгѣвѣ-
скѣ прѣнтр' ачѣстѣ мѣжлоачѣ.

§. К. 11. Шѣ кѣ сазъ Татарѣіѣ, сазъ алѣ-
цѣіѣ, чѣ мергъ шѣ вѣн, пентрѣ трѣвѣнѣчоасѣ
прѣчѣнѣіѣ, ла мѣлѣте пѣрѣдѣ дѣпрежѣрѣл ачѣ-
стѣіѣ Принципатъ, съ нѣ съ аватѣ dѣn дрѣтѣл
лор, нѣчѣ съ калчѣ дѣ Принципатѣл Валахѣіѣ,
нѣчѣ съ чѣлѣ маѣ мѣлѣцѣ каѣ de пощѣ: декѣт
съ копрind дѣ тѣшкѣрѣлѣлѣ, чѣ азъ ла мѣлѣ-
нѣлѣ лор; кѣт шѣ кѣар ачѣіа, чѣ вѣн дѣтр'
ачѣл Принципатъ ал Валахѣіѣ пентрѣ трѣвѣ
орѣндѣіѣте, іарѣшъ съ нѣ чѣлѣ маѣ мѣлѣцѣ каѣ;
декѣцѣ съ копрind дѣ порѣнѣчѣлѣ чѣ азъ; Шѣ
дакѣ пѣнѣ акѣтѣ сазъ зрѣматъ дѣпотрѣвѣ;
de акѣт дѣпѣаинте, кѣ марѣ сѣргѣнѣцѣ съ се
пѣзѣвѣскѣ тоатѣ чѣлѣ прѣвѣлѣнѣчѣте хотѣ-
рѣрѣ; шѣ карѣ вѣ дѣдрѣспѣ съ фѣакъ чѣ маѣ
мѣкѣ зрѣмарѣ дѣпотрѣва палѣіѣ порѣнѣчѣ, ачѣ-
ла съ вѣ пѣдѣнѣіѣ фѣрде кѣтѣшъ de пѣдѣнѣ
зѣбавѣ.

§. К. 12. Шѣ фѣind кѣ сѣнтъ date пал-
те порѣнѣчѣ хотѣрѣжѣтоарѣ, ка: кѣнд лѣкѣ-
иторѣіѣ Валахѣіѣ трѣк пѣстѣ Дѣнѣрѣ, ла Ора-
ше, Сатѣ, шѣ тѣргѣрѣ, пентрѣ ор карѣ прѣ-
чѣнѣ de dare, шѣ лѣрѣ, съ нѣ съ сѣпере de
Харѣнѣчѣіѣ шѣ завѣдѣ, нѣчѣ прѣн черѣре de ха-
рѣч, шѣ Спенѣде, нѣчѣ пентрѣ ор карѣ алѣтѣ
прѣчѣнѣіѣре; нѣчѣ оаменѣіѣ харѣнѣчѣлор, цѣіѣ аѣ
Колпѣчѣлор, кѣ прѣчѣнѣ кѣ кѣтѣ сѣпѣшѣ аѣ
лор, съ нѣ іѣтре дѣ Принципатѣл Валахѣіѣ;
de ачѣіа прѣн палѣте хотѣрѣрѣ съ порѣнѣ-
чѣскъ завѣдѣіѣ, съ се попрѣвѣскѣ ачѣнѣтѣіѣ оаменѣіѣ
de асѣменѣ мѣшкѣрѣіѣ.

§. К. 13. Шѣ кѣ лѣкѣиторѣіѣ Валахѣіѣ,
дѣпѣ ерѣгарѣ шѣ словозѣнѣа чѣ азъ, съ нѣ

съ съперере de nimenbъ асѣпра портѣлѣи, шѣ лѣтѣноаселор хаѣне.

§. К. 14. Шѣ фѣѣнд кѣ есте хотѣрѣт: ка ор кареле лѣкѣиторѣ ал Валахѣи съ ва тѣрчѣи, ачела съ нѣтѣмѣи поатѣ чере моцѣнѣре дела пѣрѣнцѣи лѣи, саѣ дела ор каре алтѣ рѣдѣт, саѣ хотѣрѣт 4 Капете де правѣлѣ, че копѣрѣнд: 1. Да кѣ (кѣтаре) крецѣи дѣпѣ че съ ва тѣрчѣи, ва тѣрѣи, пѣрѣнтеле ал ачелѣи тѣрчѣит фѣѣ нѣ поате а моцѣненѣи аверѣ ачелѣи фѣѣ. 2. Да кѣ зѣ крецѣи съ ва тѣрчѣи, ѣар невасть са ва фѣи тот крецѣинѣ шѣи ва тѣрѣи; ачел тѣрчѣит вѣрват нѣ моцѣненѣе аверѣ невестѣи 3. Да кѣ зѣ крецѣин тѣрчѣит, ѣи ва тѣрѣи таѣкѣ съв крецѣин фѣѣнд; ачест фѣѣ нѣ поате моцѣненѣи аверѣ таѣкѣ съв. 4. Да кѣ зѣ Тѣрк ва словозѣи пре ровѣл лѣи крецѣин фѣѣнд, шѣ дѣпѣ словозенѣе ва тѣрѣи ѣн леѣтѣ крецѣинѣскѣ; ачел тѣрк нѣ моцѣненѣе аверѣ ачелѣи словод крецѣин.

§. К. 15. Шѣ фѣѣнд кѣ саѣ словозит, шѣ саѣ ертат де а съ фаче тѣтѣвѣѣа, шѣ а съ кѣтѣтѣра не тот авѣл оѣ дѣн Пѣрѣнцѣпатѣл Валахѣи пѣрѣн мѣжлокѣл, челѣи дѣпѣ време тѣчелар-ваша; дар фѣѣнд кѣ есте тѣрѣвѣнцѣ де а съ адѣче оѣ дѣн ѣнпѣрѣтѣцѣиле теле цѣнѣтѣрѣи, пѣнтѣрѣ тѣртѣкѣрѣиле але Мѣрѣвлѣи, шѣ пѣнтѣрѣ хѣрапа лѣкѣиторѣилор Цѣрѣградѣлѣи; де ачелѣа, лѣкѣиторѣи Валахѣи съ нѣ аскѣнѣзѣ оѣле, че ле аѣ спре вѣнѣзѣре; чѣ кѣ пѣрѣцѣл че съ овѣчѣенѣе, съ ле вѣнѣзѣ ла негѣсторѣи, шѣи ла Целенѣи. Шѣи чел дѣпѣ време Домнѣ, съ ѣнгрѣжаскѣ де а съ трѣмѣте ла Цѣрѣградѣ, кѣтѣ мѣи тѣлте оѣи ва фѣи пѣрѣн пѣтѣнцѣ; шѣи ачестѣ оѣи съле вѣнѣзѣ лѣкѣиторѣи, нѣтѣмѣи ла ачелѣи негѣсторѣи шѣи Целенѣи, че ле кѣтѣтѣрѣ

пѣнтѣрѣ але дѣче нѣтѣмѣи ѣн Цѣрѣградѣ; ѣар нѣ шѣи ѣн алте пѣрѣцѣи.

§. К. 16. Шѣ фѣѣнд кѣ Пѣрѣнцѣпатѣл Валахѣи, есте ка зѣи келар ал ѣнпѣрѣцѣи теле, шѣи черерѣвѣ кѣратѣлѣи де тѣлте захерѣ есте хотѣрѣтѣ, шѣи мѣи вѣртѣс ла ачесте 2 Пѣрѣнцѣпатѣрѣи ал Валахѣи шѣи ал Молдавѣи, ѣн локѣл челор мѣи дѣн пѣнтѣе захерелѣи, че съ да дѣн тоате фелѣрѣиле де сътѣнѣе, че овѣчѣенѣск съ самене ачестѣ лѣкѣиторѣи; де ачелѣа неконтенѣит съ каре дѣстѣлѣ захерѣ ла скелѣле Дѣнѣрѣи, вѣнѣжѣндѣо кѣ пѣрѣцѣл че съ овѣчѣенѣе, ла корѣвѣарѣи, че адѣнѣ захерѣ не сътѣмѣа ѣнпѣрѣцѣи; ѣар нѣ ла алѣцѣи стрѣинѣи. Шѣи лѣкѣиторѣи съ нѣ съ ленеѣвѣскѣ, лѣсѣнѣдѣшѣи арѣтѣра, шѣи сътѣнѣпѣтѣра кѣ кѣвѣнт кѣ черѣта захерѣ саѣ ѣнпѣлѣит пѣрѣн захерѣвоа, че еѣи о авѣ де вѣнѣзѣре; нѣчѣи съш аскѣнѣзѣ сътѣнѣпѣтѣрѣиле, кѣчѣи кѣ ачест мѣжлок, шѣи лѣкѣиторѣи Валахѣи съ фолосек кѣтѣнѣжѣнд; шѣи лѣкѣиторѣи Цѣрѣградѣлѣи съ нѣ черѣле лѣпѣсъ де челе спре хѣрапѣ. Ла ачаста дар пѣрѣчѣнѣтѣ, чел дѣпѣ време Домнѣ, шѣи Боерѣи вор пѣне тоатѣ кѣвѣнѣчѣоаса сѣргѣнцѣ.

(Вор ѣрѣта.)

ДЕ БѣГѣТ ѣН СѣМѣ.

Дѣспѣра карактерѣл рѣлѣциѣс ал Мѣскалѣлор Газета зѣнѣверсалѣ дѣпѣ картѣ D. I. Г. Колл ворѣенѣе аша: Черѣчетѣтѣторѣл Москѣвѣи зѣче Домнѣл Колл, нѣ ва кѣпоаѣче карактерѣл наѣиѣнал рѣсеск дѣкѣ нѣ ва тѣрѣе шѣи ѣн вѣсерѣчѣи, де каре Москва пѣтѣрѣ зѣи лѣгиѣн; шѣи дѣкѣ Пѣтрѣ чел тѣре аѣ лѣат дела Пѣнѣме пѣтѣрѣ шѣи пѣрѣсосѣл,

ачеаста ел аѣ фѣкът'о фѣръ а вѣтъма реліція, кѣчи челе че сѣнт кѣ ачеаста легате, ачелѣ сѣнт ші де кѣ чернічіа Попорѣлѣтѣ маі скѣтите, декѣт де Правила криминалѣ. Локѣл, внде вреодатѣ аѣ стат алтарѣл знеі вісерічі, нѣ ѣ словод пічі одатѣ ал днтревѣнца спре алтѣ зідіре, саз а фі кѣлкат де пічіоареле оменеці, ші дѣкѣ вісѣрика аѣ періт де не фаца вреѣнѣ лок, локѣл, не каре аѣ стат алтаріѣл есте кѣ зп Монѣмент днсемнат днтрежѣрат кѣ зід, ші дѣсѣпра акоперіт, орі дакѣ се ва афла ачеаста дн міжлокѣл знѣі ораш (політіе) орі а знѣі дрѣт. Нѣзѣтаі Сакрілеціі (фѣрїї де скѣле вісерічеці) чі ші днсѣш тѣрѣвѣрторїї слѣжѣеї Дѣтнезеѣці дн, саз афарѣ де вісѣрікѣ се педепсеск кѣ сѣргїзн ла Сївіріа. Днсѣ ачеаста страшнічіе пар се днтревѣнцѣ, пентрѣ кѣ скѣрѣвіреа де а нѣкѣтѣї есте чеа маі вѣпѣ дожанѣ. — Фрѣтос характер а Православнічілор: Мѣскалілор ле есте скѣрѣвѣ а нѣкѣтѣї днтротива слѣжѣеї, дн протїва сѣрѣвѣтоареї Дѣтнезеѣці, — іарѣ Ромѣнїї пострі, не ла зпеле цїнѣтѣрї такаркѣ тот православночі се нѣтеск, се днтрек а фаче ачеста нѣкат фѣръ пічі о темере, фѣръ пічі о скѣрѣвіре! — Еї постеск Постѣл Крѣчїзнѣлѣї, а Пацілор, а Сѣнпетрѣлѣї, ші а Сѣнтїмѣрїї, ші тотѣшї нѣ се скѣрѣвѣск а лѣкра дн ачестѣ сѣрѣвѣторї; еї нѣ цїѣ че есте Дѣтнека, еї нѣ цїѣ че сѣнт сѣрѣвѣторїле! Нѣ фѣръ скѣрѣвѣ вѣзѣїв, кѣт Ромѣнїї де дн коло дн зїоа де Бовотѣзѣл, дн зїоа де Крѣчїзн зпмѣрѣл мазаретѣл кѣ каї днкѣркаці кѣ пеї, ші пентрѣ че? „Пентрѣ-кѣ, зїчеаѣ Моканїї пострі, Днтпѣратѣл ші челелалте

Релїці атѣнчіа нѣ аѣ сѣрѣвѣтоаре, ші есте словод а днтра. — Аведї дрепт ла ачеаста вої Ромѣнїлор! Днсѣ дѣкѣ вої нѣ вѣ рѣшїнаці де аша фаптѣ, іа аскѣлтаці се вѣ спѣл ші аїчеа, кѣт вом спѣс ші де фацѣ. Католичїї ші Еванѣлїції нѣ не аѣ сѣпѣрат пічі одатѣ ла сѣрѣвѣтоарѣ таре а воастрѣ, чі нѣтаї вої Ромѣнїлор, карїї днстопнаці де дорѣл кѣцїгѣлѣї, нѣ врѣці сѣ цїці чеї есте сѣрѣвѣтоарѣ. Лѣаці пілѣ де ла алте нації, ші даці лѣї Дѣтнезеѣ че есте алѣї Дѣтнезеѣл, Днтпѣратѣлѣї че есте ал Днтпѣратѣлѣї, апої атѣнчеа кѣзтаці фѣрѣ сѣїалѣ кѣцїгѣл сѣдорїлор воастре, каре вїл постеск дн інїтѣ.

Dr. Vasile.

ВѢРСТА СѢВЕРАНІЛОР ЕЪРОПЕЇ.

Кѣ днчепѣтѣл анѣлѣї 1842 днтѣцїошем вѣрста Сѣверанїлор Еѣропѣї: Країѣл де Сѣезїа, 78 де анї; Паша, 76 де анї; Країѣл де Ханвер, 70 де анї; Країѣл Францїлор, 68 де анї; Країѣл Віртѣмѣбергѣлѣї, 60 де анї; Країѣл Баварїеї, 55 де анї; Країѣл Данѣмаркѣлѣї, 55 де анї; Країѣл Сардинїеї, 53 де анї; Країѣл Белѣїеї, 52 де анї; Країѣл Оландеї, 49 де анї; Днтпѣратѣл Австрїеї, 48 де анї; Країѣл Прѣсїеї, 48 де анї; Днтпѣратѣл Рѣсїеї, 45 де анї; Країѣл Саксонїеї, 44 де анї; Країѣл де Добѣ-Сїцїлії, 32 де анї; Країѣл Грѣчїлор, 26 де анї; Крѣїаса Портѣгалїеї, 23 де анї; Крѣїаса Анѣлїеї, 22 де анї; Сѣлтапѣл, 18 анї; Крѣїаса Спанїеї, 11 анї. —

Есте де днсемнат кѣ маї тоате тронѣрїле Еѣропѣї с'аѣ репоїт де ла 1830. Дн 20 де тронѣрї аѣ зрѣтат 15 префачерї. А. Р.